

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การแสวงหาข้อมูลข่าวสารกับการตัดสินใจในการทำประกันชีวิตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร” เป็นการศึกษาถึงการแสวงหาข้อมูลข่าวสารของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิต รวมถึงความคิดเห็นที่มีต่อการทำประกันชีวิตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผู้ศึกษาได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยดังต่อไปนี้

รูปแบบการศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้ผู้ตอบเป็นผู้กรอกแบบสอบถามเอง (Self-administered Questionnaires)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ประชากรที่จะศึกษาในครั้งนี้ คือ ประชาชนทั้งชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 21-60 ปี ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จากสถิติประชากรของกรุงเทพมหานครแยกรายอายุ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 มีจำนวนทั้งสิ้น 5,695,956 คน¹

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาได้คำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมดโดยใช้สูตรดังนี้

¹ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, “ข้อมูลจำนวนประชากร,”
<<http://www.dopa.go.th>>, 21 พฤษภาคม 2551.

สูตรที่ใช้ในการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{1 + N (e)^2}$$

โดยที่ N แทน ขนาดประชากร

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

e แทน ความคาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (โดยการศึกษาครั้งนี้กำหนดไว้ที่ 0.05)

แทนค่า

$$\begin{aligned} n &= \frac{5,695,956}{1 + 5,695,956 (0.05)^2} \\ &= 399.98 \\ &\approx 400 \end{aligned}$$

การสำรวจเป็นการแจกแบบสอบถามโดยใช้รูปแบบ One-Shot Case Study คือ การสุ่มตัวอย่างเพียงครั้งเดียว โดยการเก็บข้อมูลเพียงครั้งเดียวกับประชากรในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด แล้วนำมาประเมินผล

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

จากสมมติฐานของการวิจัยได้กำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ในการวิจัยครั้งนี้ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทำประกันชีวิตแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การมี/ไม่มีบุตร รายได้ และอาชีพ

ตัวแปรตาม คือ การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกันชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประกันชีวิตแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การมี/ไม่มีบุตร รายได้ และอาชีพ

ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นต่อการประกันชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีการตัดสินใจในการทำประกันชีวิตแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การมี/ไม่มีบุตร รายได้ และอาชีพ

ตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจในการทำประกันชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 4 การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการทำประกันชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรอิสระ คือ การแสวงหาข้อมูลข่าวสารของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นต่อการทำประกันชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 5 การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจทำประกันชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรอิสระ คือ การแสวงหาข้อมูลข่าวสารของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจทำประกันชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 6 ความคิดเห็นต่อการประกันชีวิต มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรอิสระ คือ ความคิดเห็นต่อการประกันชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจทำประกันชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นคำถามปลายปิด (Close-Ended Questions) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยค้นคว้าจากตำราต่าง ๆ พร้อมทั้งขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทางลักษณะประชากรศาสตร์ เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลประชากร โดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร) ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส การมี/ไม่มีบุตร

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านการทำประกันชีวิต

ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทำประกันชีวิต เป็นคำถามวัดความถี่ในการพบเห็นสื่อเกี่ยวกับการประกันชีวิต (ในช่วง 3 เดือน) โดยวัดในส่วนของพฤติกรรมการแสวงหาทัศนคติต่อการทำประกันชีวิต

ส่วนที่ 4 เป็นการสอบถามข้อมูลความเห็นในเรื่องความคิดเห็นต่อการประกันชีวิต ความคิดเห็นต่อตัวแทนประกันชีวิต ความคิดเห็นต่อการทำประกันชีวิต และความคิดเห็นต่อผลประโยชน์ของการทำประกันชีวิต

ส่วนที่ 5 ระดับความต้องการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกันชีวิต

การวัดและตีความตัวแปร

การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกันชีวิต (ช่วง 3 เดือน)

บ่อยมาก	คือ	มากกว่า 6 ครั้ง/3 เดือน	ให้คะแนนเท่ากับ 5 คะแนน
บ่อย	คือ	5-6 ครั้ง/3 เดือน	ให้คะแนนเท่ากับ 4 คะแนน
บางครั้ง	คือ	3-4 ครั้ง/3 เดือน	ให้คะแนนเท่ากับ 3 คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	คือ	1-2 ครั้ง/3 เดือน	ให้คะแนนเท่ากับ 2 คะแนน
ไม่เคยได้รับ	คือ	0 ครั้ง/3 เดือน	ให้คะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

ระดับความคิดเห็นต่อการประกันชีวิต

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนนเท่ากับ 5 คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนนเท่ากับ 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนนเท่ากับ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนนเท่ากับ 1 คะแนน
<u>ระดับความต้องการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกันชีวิต</u>	
มากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ 5 คะแนน
มาก	ให้คะแนนเท่ากับ 4 คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ 3 คะแนน
น้อย	ให้คะแนนเท่ากับ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ผู้ศึกษาได้ทำการทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และการหาความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถามดังต่อไปนี้

1. การทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหาและโครงสร้าง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันชีวิตเป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้เพื่อนำข้อแนะนำไปปรับปรุงแก้ไข

2. การหาความน่าเชื่อถือ (Reliability) นำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre-test) กับกลุ่มผู้บริโภคนในเขตกรุงเทพมหานครที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อทดลองตอบแบบสอบถามและนำแบบสอบถามไปแก้ไขข้อบกพร่อง ก่อนที่จะเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างในเขตจริง คือ เขตต่าง ๆ ตามที่สุ่มจับฉลากขึ้นมา เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามนั้นมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงโดยวิธีของ Cronbach Method โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α = Coefficient) เพื่อทดสอบว่าคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยอยู่ในระดับที่ใช้ได้หรือไม่

ภาพที่ 3.1
ผลการทดสอบ Pre-Test
Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.856	46

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเป็นผู้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเอง และจะจัดหาผู้ช่วยวิจัยอีกประมาณ 3 คน โดยจะทำการชี้แจงเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยก่อนออกไปเก็บข้อมูลจริง เพื่อให้ทีมงานวิจัยมีความเข้าใจที่ตรงกันในเรื่องขอบเขตและวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม และสามารถรวบรวมข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะดำเนินการดังนี้ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตนเองและเก็บรวบรวมกลับคืน โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะคอยชี้แจงและอธิบายข้อคำถามต่าง ๆ ให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์โดยนำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาทั้งหมด จากนั้นทำการวิเคราะห์ และประมวลผลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ทางสถิติ SPSS แล้วนำผลที่ได้จากการประมวลผลวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยวิธีการทางสถิติดังต่อไปนี้

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) อธิบายลักษณะข้อมูลต่าง ๆ โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และหาค่าร้อยละ (Percentage) ได้แก่

1.1 เหตุผลในการตัดสินใจทำประกันชีวิต

1.2 ลักษณะทางประชากร ในด้านอายุ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การมี/ไม่มีบุตร

1.3 สถานภาพทางเศรษฐกิจ-สังคม ในด้านอาชีพ ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับตำแหน่งงานในปัจจุบัน

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประกันชีวิต ในด้านความถี่ในการเปิดรับข่าวสาร และประเภทสื่อที่เปิดรับ อาทิ สื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ

2. ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) อธิบายลักษณะข้อมูลที่เกี่ยวข้องทัศนคติต่อการประกันชีวิต โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานต่าง ๆ ตามที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 1 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทำประกันชีวิตแตกต่างกัน

- ใช้ค่าสถิติ t - test เพื่อทดสอบความแตกต่างของการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทำประกันชีวิตของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน กับ และใช้สถิติ F-test เพื่อทดสอบความแตกต่างของการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทำประกันชีวิตของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การมี/ไม่มีบุตร รายได้ และอาชีพแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประกันชีวิตแตกต่างกัน

- ใช้ค่าสถิติ t - test เพื่อทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการประกันชีวิตของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน กับ และใช้สถิติ F-test เพื่อทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการประกันชีวิตของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การมี/ไม่มีบุตร รายได้ และอาชีพแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีการตัดสินใจในการทำประกันชีวิตแตกต่างกัน

- ใช้ค่าสถิติ Chi - Square test เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การมี/ไม่มีบุตร รายได้ และอาชีพที่แตกต่างกัน กับ การตัดสินใจในการทำประกันชีวิต

สมมติฐานข้อที่ 4 การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการทำประกันชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

- ใช้ค่าสถิติ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาข้อมูลข่าวสารกับความคิดเห็นต่อการทำประกันชีวิต

สมมติฐานข้อที่ 5 การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจทำประกันชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

- ใช้ค่าสถิติ F-test เพื่อทดสอบความแตกต่างของการตัดสินใจในการทำประกันชีวิตของกลุ่มตัวอย่างที่มีการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 6 ความคิดเห็นต่อการประกันชีวิต มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

- ใช้ค่าสถิติ F-test เพื่อทดสอบความแตกต่างของการตัดสินใจในการทำประกันชีวิตของกลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นต่อการประกันชีวิต แตกต่างกัน